

Қасым Қайсенов кенті бойынша 2023-2024 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарды бекіту туралы

Шығыс Қазақстан облысы Ұлан ауданы мәслихатының 2023 жылғы 9 маусымдағы № 35 шешімі

Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңының 8, 13 баптарына, Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңының 6 бабының 1 тармағының 15) тармақшасына сәйкес, Ұлан ауданының мәслихаты ШЕШТІ:

1. Қасым Қайсенов кенті бойынша 2023-2024 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар осы шешімнің қосымшасына сәйкес бекітілсін.

2. Осы шешім оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Аудандық мәслихат төрағасы

Г. Калиева

шешімге қосымша

Қасым Қайсенов кенті бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2023-2024 жылдарға арналған жоспар

Қасым Қайсенов кенті бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2021-2022 жылдарға арналған жоспар (бұдан әрі - Жоспар) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңына, Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары –Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Нормативті құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15090 болып тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына жүктеменің рұқсат етілген шекті нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11064 болып тіркелген) сәйкес әзірленді.

Жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарды ұйымдастыру үшін:

- жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері мен жер пайдаланушылар бөлінісінде Қасым Қайсенов кенті аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (1-қосымша);

- жайылым айналымдарының қолайлы схемалары (2-қосымша);

- жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аудандары көрсетілген карта (3-қосымша);

- жайылым пайдаланушыларының су көздеріне қол жеткізу схемасы (4-қосымша);

- жайылымы жоқ жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін учаскелерге ауыстыру схемасы (5-қосымша);

- жеке және заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарына ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру схемасы (6-қосымша);

- ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және қозғалудың маусымдық бағыттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік кесте (7-қосымша) жасалды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық тексерудің жай-күйі туралы мәліметтерді, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтерді, ауыл шаруашылығы жануарлары басыныңсаны туралы деректерді, олардың иелерін – жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсетумен, малдардың түрлері мен жыныстық-жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректерді, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының басын қалыптастыру туралы мәліметтерді, мәдени және аридті жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктерін, мал айдауға арналған сервитуттар туралы мәліметтерді және мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректерді ескере отырып қабылданды.

Қасым Қайсенов кенті Ұлан ауданының орталық бөлігінде таулы-дала, құрғақ дала аймағында орналасқан. Таулы-дала аймағы таулы шалғынды-дала, тау алды далалық орташа ылғалды және далалық орташа құрғақ кіші аймақтарға бөлінеді. Климаты орташа-құрғақ, орташа ыстық, жылдық орташа жауын-шашыны 360-390 мм. Ауа температурасы ең төменгі - 45, ең жоғарғы +40. Жылдық орташа температурасы +10. Салыстырмалы ылғалдылығы 68 %. Оңтүстік-шығыс және солтүстік-батыс бағыттағы желдер басым, орташа жылдық жылдамдығы 2,7 м/сек.

Топырағы кара-қоңыр, оңтүстік таулы кара топырақ, кәдімгі кара топырақ, оңтүстік кара топырақ, сілтісізделген және кәдімгі таулы кара топырақ.

Өсімдік жамылғысы: бетегелі-селеулі-жусанды, бетегелі-селеулі-түрлі шөпті, түрлі шөпті-астық тұқымдастар, жұмсақ сабақты және бұталы-шыңды-астық тұқымдастар.

Тұрақты қар жамылғысы қараша айының ортасында орнайды, сәуір айының бірінші онкүндігінде кетеді. Аязсыз кезеңнің ұзақтығы 130-150 күн.

Гидрографиясы Ертіс өзенінің бассейні болып табылады. Ең ірі өзендер: Қараөзек және көптеген басқа өзендер мен бұлақтар.

Қасым Қайсенов кенті Ұлан ауданының орталығы болып табылады.

Қасым Қайсенов кенті 1934 гектар алаңды алып жатыр, оның ішінде: егістік – 74,6 гектар, жайылым – 815 гектар, шабындық – 54 гектар.

Жер санаттары бойынша:

елді мекендердің жерлері - 876,5 гектар;

өнеркәсіп, көлік, байланыс, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік мұқтажына арналған және өзге де ауыл шаруашылығына арналмаған жерлер – 1056,8 гектардан құралады.

2022 жылдың 1 қазанына Қасым Қайсенов кентінде ауыл шаруашылығы малдарының саны: ірі қара мал 855 бас, оның ішінде аналық мал 364 бас, ұсақ қара мал 849 бас, жылқы 309 бас (№1 кесте).

№ 1 кесте

№	Ауылдық округі	халық				ш/қ және ЖШС				Барлығы:			
		ІҚМ		ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ		ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ		ҰҚМ	Жылқылар
		барлығы	оның ішінде сауыл атындар			барлығы	оның ішінде сауыл атындар			барлығы	оның ішінде сауыл атындар		
1	Қасым Қайсенов к.	522	220	593	207	333	144	256	207	855	364	849	309

Кентінде ауыл шаруашылық жануарлары мен құстарына ветеринарлық қызмет көрсету үшін 0 – ветеринарлық пункт, 0 – мал қорымы ұйымдастырылған.

Ауыл шаруашылығы жануарларын қамтамасыз ету үшін Қасым Қайсенов кенті бойынша 815 гектар жайылым жерлер бар, елді мекендер шегінде 815 гектар жайылым бар.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, Қазақстан Республикасының "Жайылымдар туралы" Заңының 15-бабына сәйкес, Қасым Қайсенов кенті жергілікті халықтың мұқаждығы үшін ауыл шаруашылығы малдарының аналық (сауын) мал басын ұстау бойынша елді мекеннің 815 гектар бар жайылымдық алқаптарында қажеттілігі 723 гектар құрайды (№2 кесте), оны малдарды қорада ұстау есебінен толықтыру жоспарлануда.

№ 2 кесте

№	Ауылдық округі	Жайылым алаңы, (га)	Сауын сиырлардың бар болуы (бас.)	Жайылымға қажеттілік нормасы 1 бас., (га)	Жайылымдардың қажеттілігі, (га)	Жетіспеушілігі, (га)
1	Қасым Қайсенов к.	334,5	141	7,5	1057,5	723

Қасым Қайсенов кентінің жергілікті тұрғындарының малын жаю үшін 115 гектар берілді.

Жергілікті тұрғындардың басқа ауыл шаруашылық малдарын жаю бойынша 3186 гектар көлемінде жайылымдық алқап қажеттілігі бар, ІҚМ басына түсетін жүктеме нормасы – 4,5 га/бас., ұсақ мал – 0,9 га/бас., жылқы – 5,4 га/бас (№3 кесте).

№ 3 кесте

№	Ауылдық округі	халық			Жайылымға қажеттілік нормасы 1 бас., (га)			Жайылымдардың қажеттілігі, (га)				Мал жаю үшін берілді	Жетіспеушілігі, (га)
		ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	Барлығы (га)		
1	Қасым Қайсенов к.	522	593	207	4,5	0,9	5,4	2349	534	1118	4001	815	3186

3186 гектар мөлшеріндегі жайылымдық алқаптардың қалыптасқан қажеттілігін 05-079-037 есептік кварталының шалғайдағы жайылымдарында халықтың ауыл шаруашылығы малдарын жаю есебінен толықтыру қажет.

Қасым Қайсенов кентінің ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 333 бас, ұсақ қара мал 256 бас, жылқы 102 басты құрайды (№4 кесте).

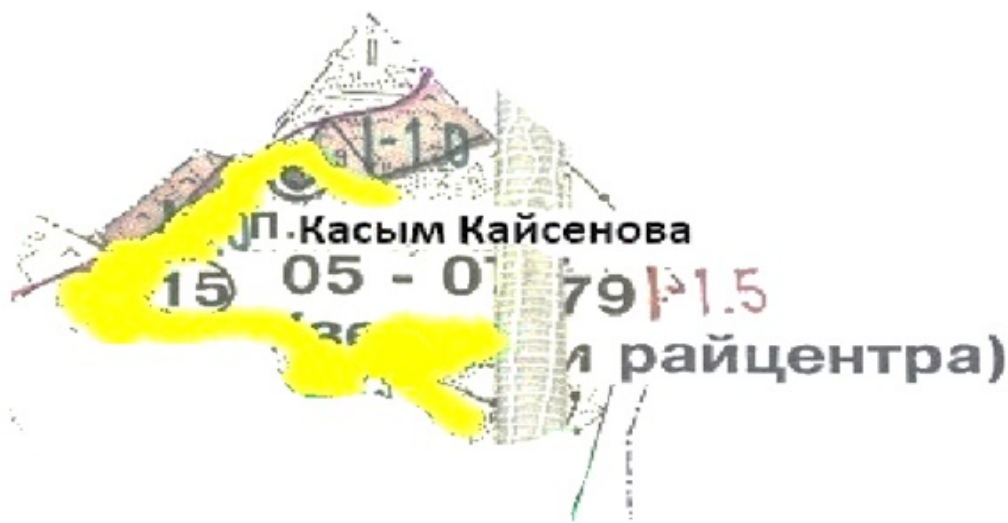
№ 4 кесте

№	Ауылдық округ	Малдың қолда бары түрлері бойынша, (бас)			Жайылымға қажеттілік нормасы 1 бас., (га)			Жайылымдардың қажеттілігі, (га)			
		ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	Барлығы (га)
1	Қасым Қайсенов к.	333	256	102	4,5	0,9	5,4	1798	230	551	2579

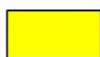
ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының 2579 гектар мөлшерінде қалыптасқан жайылым алқаптарының қажеттілігін 05-079-037 есептік кварталының жерлері есебінен толықтыру қажет.

Қасым Қайсенов кентінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
1-қосымша

Қасым Қайсенов кенті аумағында құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

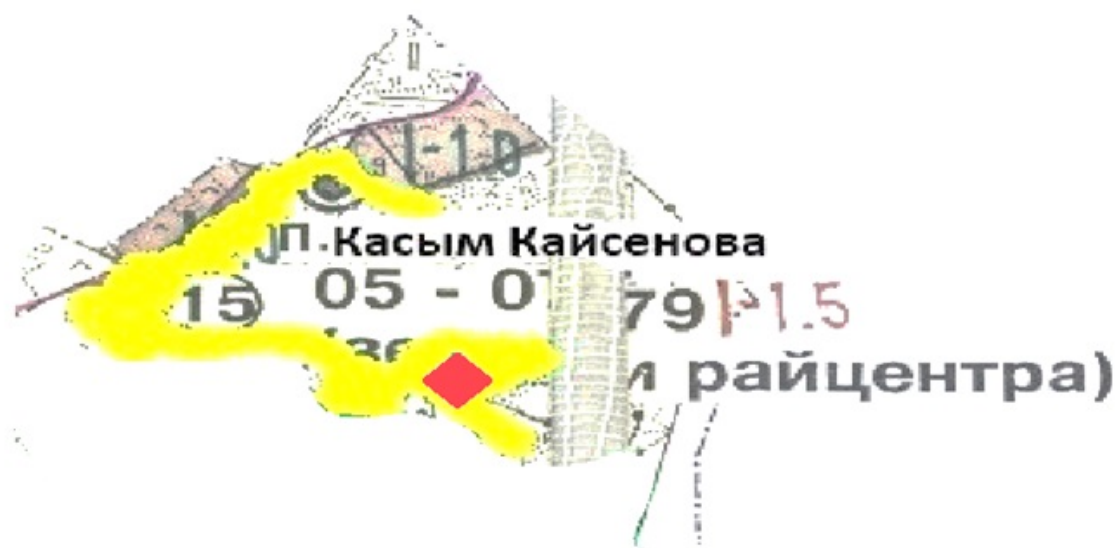
Қасым Қайсенов кентінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
2-қосымша

Жайылымайналымының қолайлы схемалары

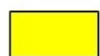
Жылдар	Учаскелер		
	1	2	3
1	бағу	бағу	демалыс
2	бағу	демалыс	бағу

Қасым Қайсенов кентінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
3-қосымша

Жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аудандары көрсетілген карта

Шартты белгілер:

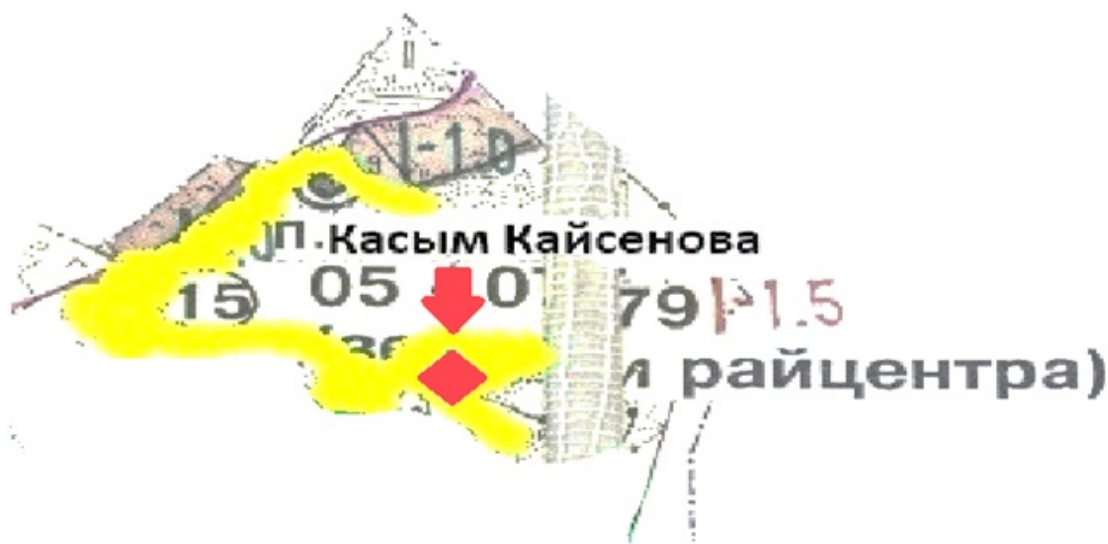
Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

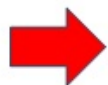
суару

Қасым Қайсенов кентінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу схемасы

Шартты белгілер:

-жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қолжетімділігі

Қасым Қайсенов кентінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
5-қосымша

Жайылымы жоқ жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін учаскелерге ауыстыру схемасы

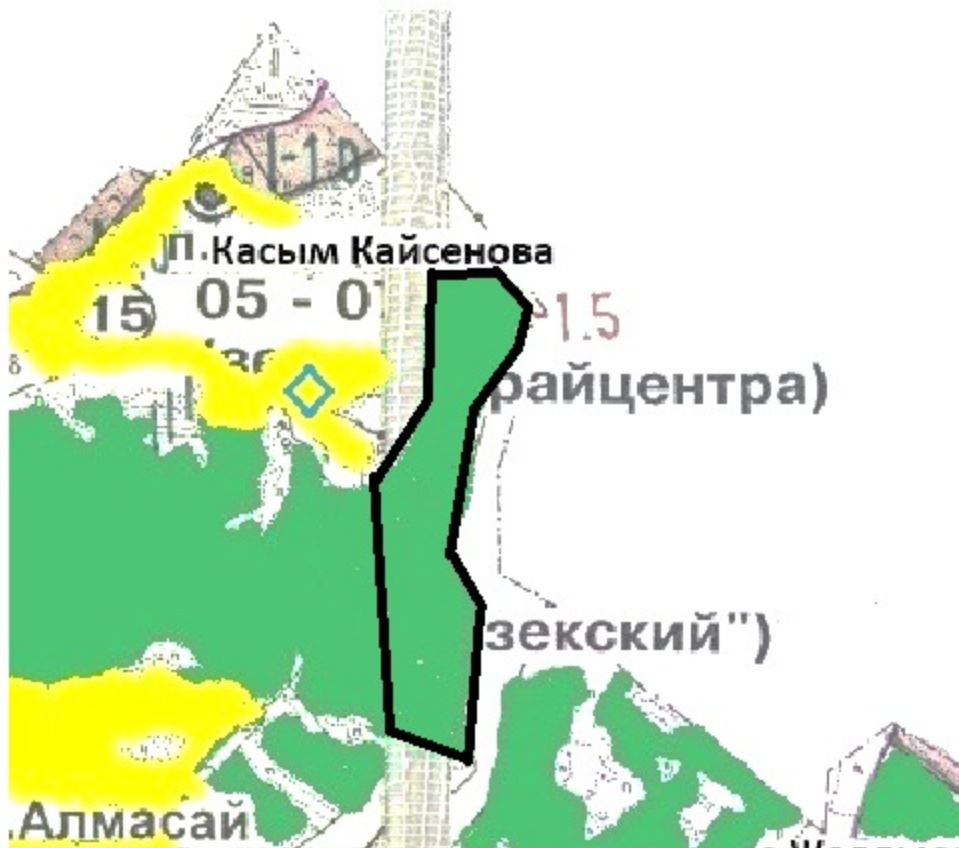
Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарына ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру схемасы

Қасым Қайсенов кентінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
6-қосымша

Жеке және заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарына ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру схемасы

Қасым Қайсенов кентінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
7-қосымша

**Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және қозғалудың маусымдық бағыттарын
белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік кесте**

Ауылдық округ	Малды жайылымға ашығару мерзімі	Малдарды шалғайдағы жайылымдардан қайтару мерзімі
Қасым Қайсенов кенті	сәуір - мамыр	қыркүйек-қазан